

Vlaanderen
is omgeving

Vlaamse Overheid, Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten
Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Kwaliteitsbeoordeling van het ‘voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER en de wijze waarop is omgegaan met de adviezen die daarop zijn verleend’ in het kader van opmaak van het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Kempen

Dossiernummer: PLIMOB-06-KW

In het kader van de opmaak van het **Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Kempen** wordt een **plan-MER** opgemaakt krachtens het ‘Besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2020 over de regionale mobiliteitsplannen met integratie van de milieueffectrapportage’.

1. Opmaak NIA en raadpleging adviesinstanties

Volgens de bepalingen van artikel 6, §2, eerste lid van het bovengenoemde besluit heeft de erkende MER-coördinator een **voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER** (hierna: Nota Inhoudsafbakening of NIA) opgemaakt i.h.k.v. dit RMP.

***Art. 6. § 2.** Als er een plan-MER wordt opgemaakt, maakt de erkende MER-coördinator uiterlijk bij de aanvang van de opmaak van het ontwerp-MER tijdens de tweede fase, vermeld in artikel 3, § 2, 3°, b), een **voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER** en met een beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van het plan-MER, met inbegrip van de methodologie.*

*De actoren en de adviesinstanties, vermeld in artikel 5, § 2, 2° en 3°, en § 3, worden geraadpleegd over het voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER, vermeld in het eerste lid. Als dat nodig is, **past de erkende MER-coördinator het voorstel aan na de voormelde raadpleging.***

De administratie, bevoegd voor milieueffectrapportage, beoordeelt de kwaliteit van het voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER en de wijze waarop is omgegaan met de adviezen die zijn verleend. Het plan-MER wordt opgesteld in overeenstemming met de voormelde kwaliteitsbeoordeling.

In toepassing van artikel 6, §2, tweede lid heeft het departement Mobiliteit en Openbare Werken (afdeling Beleid) via een mail van 16 juni 2022 de NIA ter advies voorgelegd aan de adviesinstanties.

2. Aanpassing van de NIA en kwaliteitsbeoordeling door het Team Mer

2.1 Algemeen

In toepassing van artikel 6, §2, tweede lid heeft de erkende MER-coördinator de NIA na de raadpleging van de adviesinstanties aangepast en via een mail van 24 augustus 2022 een aangepaste versie van de NIA bezorgd aan het Team Mer.

Volgens de bepalingen van artikel 6 §2, derde lid van dat besluit moet het Team Mer een 'kwaliteitsbeoordeling' doen. Deze kwaliteitsbeoordeling betreft niet enkel de **inhoud van de NIA** maar tevens **de wijze waarop is omgegaan met de adviezen**.

Het Team Mer heeft op verscheidene **officieuze vooroverlegmomenten** aangaande de opmaak van de NIA, haar input en opmerkingen reeds gegeven. Deze werden reeds grotendeels verwerkt in de NIA die ter advies werd voorgelegd, zodat redelijkerwijze gesteld kan worden dat deze NIA reeds een eerste officieuze kwaliteitsbeoordeling van het Team Mer heeft gehad.

2.2. 'Nota verwerking adviezen'

In een aparte bijlage bij de NIA werd aan het Team Mer een 'nota verwerking adviezen' bezorgd. In die nota worden de adviezen van de **adviesverlenende instanties** opgelijst en besproken. Er wordt ook telkens aangegeven of een aanpassing van de NIA gebeurd is.

In diezelfde 'nota verwerking adviezen' worden aanvullend ook de opmerkingen opgelijst die het Team Mer in een mail van 15 juni 2022 bezorgde aan de MER-coördinatoren van de verschillende RMP's. Die opmerkingen werden door het Team Mer ook toegelicht op een digitaal overleg van 22 juni 2022. In deze nota wordt ook toegelicht hoe deze opmerkingen van het Team Mer alsnog verwerkt werden in de NIA.

3. Methodologische elementen van de milieubeoordeling

3.1 Algemeen

De NIA bevat een samenvatting/beschrijving van de inhoud van het RMP.

In hoofdstuk 3 van de NIA worden de methodologische elementen van de milieubeoordeling toegelicht. Het betreft o.a. het afbakenen van het studiebereik (scoping), de diepgang van de milieubeoordeling, een toelichting over de receptorgerichte benadering en een definitie van de referentiesituatie. Het Team Mer verklaart zich akkoord met deze bepalingen.

3.2 Alternatieven

In de synthesenota over het RMP Kempen worden vier scenario's besproken (basisscenario, scenario 'Leefbare Groene Kempen', scenario 'Groene Kempen met ambitieus HOV' en scenario 'Groene Kempen met ambitieus treinnet'). Deze vier scenario's worden getoetst in de eerste stap van de milieubeoordeling die in de NIA aan bod komt, in casu de 'quick scan'.

Deze scenario's moeten niet beschouwd worden als 'alternatieven', maar eerder als combinaties van bouwstenen in functie van het samenstellen van het uiteindelijk beleidsscenario. **De beoordeling van de vier scenario's in de quickscan** heeft tot doel om bij te dragen tot een onderbouwde totstandkoming van een duurzaam beleidsscenario.

In het MER zelf zal enkel één beleidsscenario (i.e. het uitgewerkte RMP, vertaald naar maatregelen) beoordeeld worden.

Het Team Mer vindt deze werkwijze m.b.t. alternatieven in casu correct.

4. Beschrijving van de referentiesituatie

In hoofdstuk 4 van de NIA wordt de referentiesituatie beschreven. Vooreerst wordt de actuele toestand beschreven en vervolgens de autonome en gestuurde ontwikkelingen. De autonome en gestuurde ontwikkelingen betreffen inderdaad de veronderstelde gezamenlijke evolutie (autonoom en gestuurd) van een set omgevingsvariabelen binnen het studiegebied. Deze bepalen hoe een toekomstige referentiesituatie er uit ziet en geven dus aan hoe de planomgeving evolueert los van de invloed van het plan.

In de NIA worden die autonome en gestuurde ontwikkelingen benoemd als zijnde een 'ontwikkelingsscenario', wat o.i. niet correct is. Een ontwikkelingsscenario is een mogelijke maar eerder onzekere evolutie van de actuele situatie die men toch bewust wil meenemen in het MER als een 'extra referentiesituatie'. Zulk een extra ontwikkelingsscenario wordt o.i. niet expliciet voorzien in het MER. Het Team Mer raadt dus aan om de term 'ontwikkelingsscenario' niet te gebruiken in het MER, maar uiteraard wel om rekening te houden met de autonome en gestuurde ontwikkelingen, zoals beschreven in de NIA.

5. Thema's en beoordelingskader

Voor elk van de vier thema's (ruimte, gezondheid, biodiversiteit en klimaat) die in het MER behandeld zullen worden, worden in de NIA telkens de relevante beleidsdoelstellingen en het bijhorend toetsingskader gegeven.

Mobiliteit wordt niet als afzonderlijk thema opgenomen in het plan-MER. De mobiliteitsgerelateerde plandoelstellingen van het RMP zelf zullen dus niet in het MER beoordeeld worden. Dit wordt voldoende gemotiveerd in de NIA en is in orde voor het Team Mer.

6. Quickscan

In hoofdstuk 6 van de NIA staat de quickscan van de alternatieve scenario's. Het betreft een eerste inschatting op hoofdlijnen van de alternatieve scenario's die worden onderzocht. In een volgende fase van het mer-proces (i.e. in het plan-MER zelf) wordt het eigenlijke RMP (strategische visie + actieplan) onderworpen aan een meer gedetailleerde milieubeoordeling.

De quickscan heeft een andere doelstelling en finaliteit dan het eigenlijke MER, waardoor ook de beoordelingscriteria van beide ten opzichte van elkaar verschillen. De quickscan heeft tot doel om door middel van het inzichtelijk maken van de verschillen in milieupact (weliswaar op hoofdlijnen) van de in beschouwing genomen scenario's, een bijdrage te leveren tot onderbouwing van de synthesenota om zo te komen tot een beleidsscenario.

In de quickscan gebeurt zowel een 'doelgerichte beoordeling' als een 'effectgerichte beoordeling'. De beoordeling gebeurt t.a.v. 4 thema's: ruimte, gezondheid, biodiversiteit en klimaat. In de doelgerichte beoordeling wordt beoordeeld of het RMP een positieve dan wel negatieve bijdrage vormt in de realisatie van de opgelijste doelstellingen per thema. De effectgerichte beoordeling is een meer kwantitatieve oefening waarin gebruik gemaakt wordt van de verkeersmodellering. Het inzicht in de wijziging in voertuigaantallen laat toe om een inschatting te maken van de impact van het plan per scenario op de lucht en geluidskwaliteit. Zo worden de verschillen tussen de referentiesituatie en de verschillende scenario's inzichtelijk.

Het hoofdstuk wordt afgesloten met een oplijsting van de voornaamste conclusies van de beoordeling. Uit de quickscan en de NIA is het echter vooralsnog niet duidelijk hoe deze conclusies concreet zullen doorwerken in het bepalen van het finale beleidsscenario. Het principe is alvast dat de quickscan tot doel heeft om bij te dragen tot een onderbouwde totstandkoming van een duurzaam beleidsscenario.

7. Eindbeoordeling Team Mer

Alvorens de NIA ter advies verstuurd werd naar de adviesinstanties had het Team Mer reeds deelgenomen aan verschillende vooroverlegmomenten waarop ontwerpversies van de NIA besproken werden. Talloze suggesties van het Team Mer werden zo reeds verwerkt in de NIA, zodat gesteld kan worden dat de NIA destijds reeds een officieuze kwaliteitsbeoordeling van het Team Mer had gekregen.

De adviezen van de adviesinstanties leiden er niet toe dat de essentie van de methodologie gewijzigd zou moeten worden. Het betreft eerder opmerkingen, suggesties en bezorgdheden. Deze worden in de 'nota verwerking adviezen' terdege besproken en wanneer relevant geacht wordt tevens een aanpassing gedaan in de NIA zelf. Zodoende ligt er nu een aangepaste versie van de NIA voor. Deze

versie wordt door het Team Mer beschouwd als zijnde van een goede kwaliteit en een goede richtlijn voor het uitvoeren van het MER zelf.

In toepassing van artikel 6, §2, derde lid van het bovengenoemde besluit van 20 november 2020 beoordeelt het Team Mer de kwaliteit van het voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER en de wijze waarop is omgegaan met de adviezen die zijn verleend, als correct en volledig. Het plan-MER kan worden opgesteld zoals voorgesteld in de NIA en in overeenstemming met deze kwaliteitsbeoordeling.

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten (GOP)